

BS/8/2014

**UKRAINA MIĘDZY ROSJĄ
A UNIĄ EUROPEJSKĄ**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Na ubiegłorocznym listopadowym szczycie Partnerstwa Wschodniego Mołdawia i Gruzja parafowały umowy stowarzyszeniowe z UE. Nie doszło natomiast do oczekiwanego podpisania takiej umowy między UE a Ukrainą. Prezydent Ukrainy Wiktor Janukowycz uzasadniał rezygnację z jej podpisania obawami przed pogorszeniem stosunków handlowych z Rosją, którego nie zrekompensowałyby korzyści wynikające z podpisania umowy z UE. Rosja, która z powodzeniem stosuje wobec Ukrainy metodę „kija i marchewki”, w reakcji na decyzję ukraińskich władz zaoferowała Ukrainie obniżenie cen gazu o jedną trzecią oraz zakup ukraińskich obligacji rządowych za 15 mld dolarów.

Od 21 listopada ubiegłego roku na Ukrainie trwają społeczne protesty przeciw polityce ukraińskich władz. Po zaostreniu przez ukraiński parlament kar dla uczestników niesankcjonowanych zgromadzeń ponownie przybrały one na sile. Wraz z zaognianiem się sytuacji na Ukrainie oddala się możliwość zbliżenia tego kraju z UE i tym samym rozwiewają się związane z tym nadzieje wielu Ukraińców.

Kwestie dotyczące sytuacji na Ukrainie oraz integracji z UE krajów Partnerstwa Wschodniego poruszyliśmy w naszym styczniowym badaniu¹. Zostało ono przeprowadzone przed eskalacją konfliktu na Ukrainie.

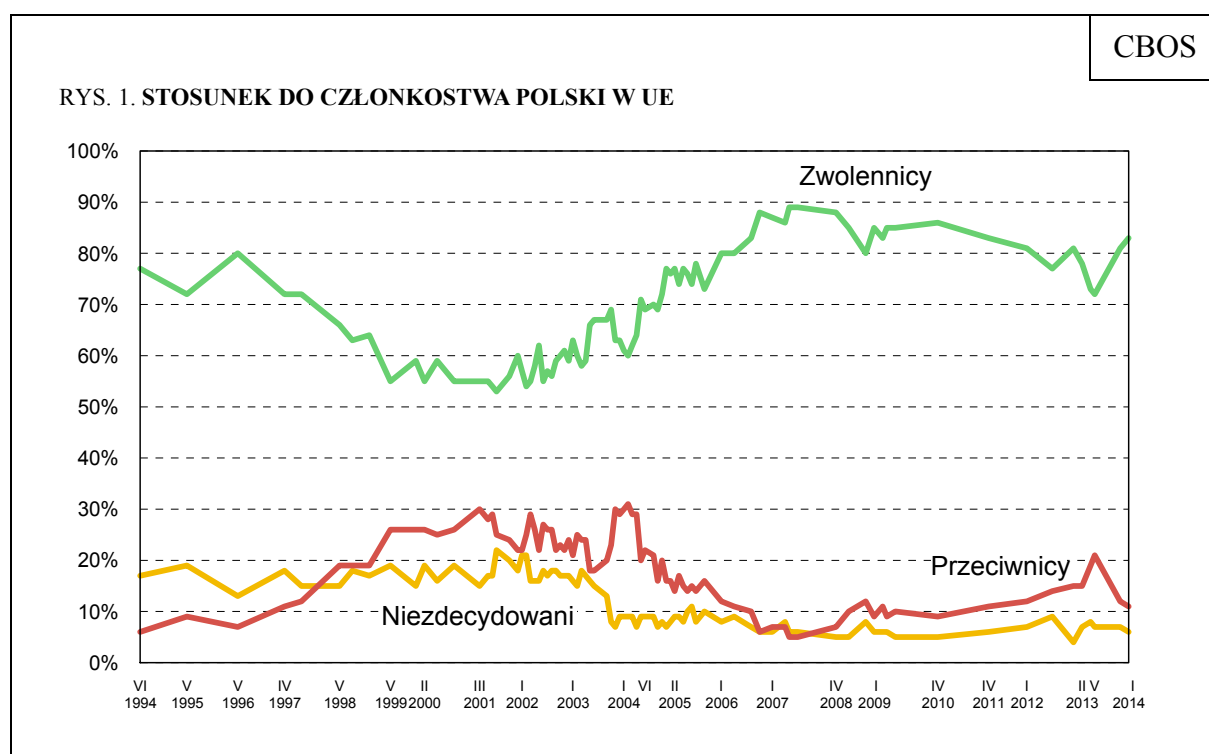
STOSUNEK DO CZŁONKOSTWA POLSKI W UE

Styczniowe badanie potwierdziło rejestrowane w grudniu ubiegłego roku zwiększenie się społecznego poparcia dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej po okresie zauważalnego wzrostu sceptycyzmu wobec europejskiej integracji. Obecnie do zwolenników przynależności naszego kraju do Wspólnoty zalicza się 83% badanych, a do jej przeciwników – co dziewiąty respondent (11%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (284) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 9–15 stycznia 2014 roku na liczącej 1067 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do członkostwa Polski w UE	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	2007		2008			2009				2010	2011	2012			2013				2014
	V	VII	IV	VII	XI	I	III	IV	VI	IV	IV	I	VII	XII	II	IV	V	XI	I
	w procentach																		
Zwolennicy	89	89	88	85	80	85	83	85	85	86	83	81	77	81	78	73	72	81	83
Przeciwnicy	5	5	7	10	12	9	11	9	10	9	11	12	14	15	15	19	21	12	11
Niezdecydowani	6	6	5	5	8	6	6	6	5	5	6	7	9	4	7	8	7	7	6

Akceptacja członkostwa Polski w UE jest tym częstsza, im wyższe wykształcenie i lepsza ocena własnej sytuacji materialnej. Stosunkowo najrzadziej obecność naszego kraju we Wspólnocie popierają rolnicy. Niezależnie od istniejących różnic, pozytywny stosunek do członkostwa Polski w UE wyraźnie dominuje we wszystkich uwzględnionych w badaniu grupach społeczno-demograficznych.

W potencjalnych elektoratach partyjnych przynależność Polski do UE powszechnie popierają zwolennicy PO, a nieco rzadziej niż przeciętnie w całej populacji – sympatycy PiS.

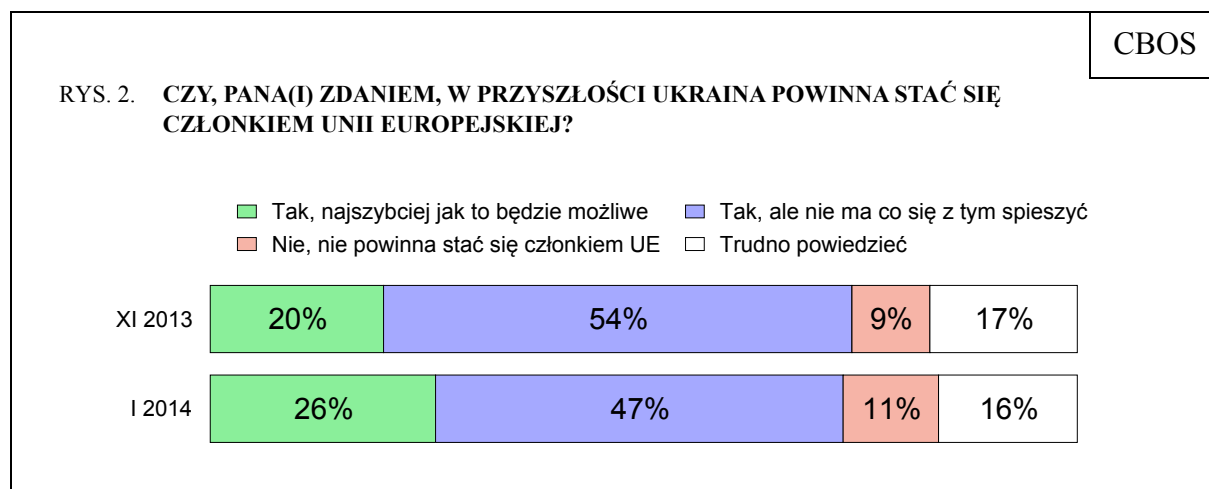
Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w UE		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
PO	97	2	1
PSL*	92	8	0
SLD	91	6	3
PiS	78	19	3

*Uwaga, mała liczebność zwolenników PSL w badanej próbie

STOSUNEK DO INTEGRACJI UKRAINY, GRUZJI I MOŁDAWII Z UE

Kiedy przed listopadowym szczytem Partnerstwa Wschodniego w Wilnie pytaliśmy Polaków o ich stosunek do ewentualnej akcesji Ukrainy do UE, większość badanych wyrażała poparcie dla proeuropejskich dążeń Ukrainy, choć uważała, że pełne członkostwo tego kraju we Wspólnocie to kwestia jeszcze odległej przyszłości. W ostatnim badaniu Polacy podtrzymali swoje poparcie dla przystąpienia Ukrainy do UE. Co więcej, od listopada ubiegłego roku nieco zwiększył się odsetek zwolenników możliwie szybkiego przyłączenia tego kraju do UE (z 20% do 26%). Nadal największa część ankietowanych (47%) jest zdania, że w przyszłości Ukraina powinna stać się członkiem Unii, ale nie ma co się z tym spieszyć. Tylko 11% respondentów odrzuca możliwość przynależności tego kraju do Wspólnoty.

Na ogół pozytywne reakcje budzi także ewentualne przyszłe członkostwo Gruzji i Mołdawii w UE. Wejście tych krajów w przyszłości do UE popiera odpowiednio 60% i 55% badanych. Pozostali nie tyle są temu przeciwni, ile nie mają jednoznacznej opinii na temat przystąpienia tych państw do Wspólnoty.

RYS. 3

CZY, PANA(I) ZDANIEM, W PRZYSZŁOŚCI GRUZJA POWINNA STAĆ SIĘ CZŁONKIEM UNII EUROPEJSKIEJ?

- Tak, najszybciej jak to będzie możliwe ■ Tak, ale nie ma co się z tym spieszyć
■ Nie, nie powinna stać się członkiem UE ■ Trudno powiedzieć

CZY, PANA(I) ZDANIEM, W PRZYSZŁOŚCI MOŁDAWIA POWINNA STAĆ SIĘ CZŁONKIEM UNII EUROPEJSKIEJ?

- Tak, najszybciej jak to będzie możliwe ■ Tak, ale nie ma co się z tym spieszyć
■ Nie, nie powinna stać się członkiem UE ■ Trudno powiedzieć

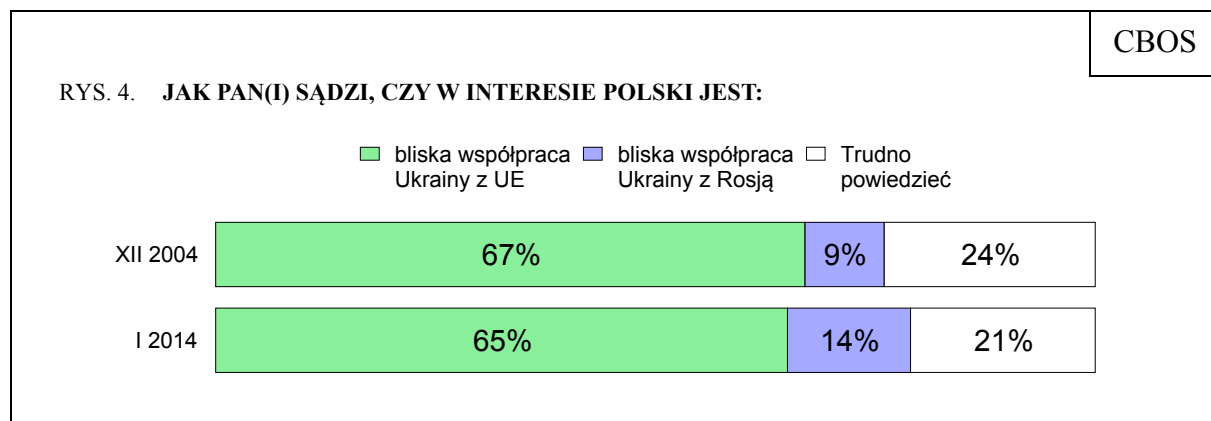
Stosunek do członkostwa Ukrainy, Gruzji i Mołdawii w UE zależy od zainteresowania polityką. Im jest ono większe, tym częściej respondenci mają wyrobioną opinię w tej kwestii i tym częściej opowiadają się za przyjęciem (z reguły w odległej perspektywie czasowej) tych krajów do Wspólnoty.

Zainteresowaniu polityką sprzyja wyższy poziom wykształcenia. Stąd też im wyższe wykształcenie badanych, tym większy odsetek zwolenników przyszłej integracji Ukrainy, Gruzji i Mołdawii z UE.

Interesowanie się polityką wiąże się także z umiejętnością określenia własnych poglądów politycznych. Nic zatem dziwnego, że członkostwo w UE wymienionych państw częściej popierają osoby mające określoną orientację polityczną niż badani nieutożsamiający się z żadną opcją ideową. Co jednak ciekawe, do zwolenników szybkiej integracji Ukrainy, Gruzji i Mołdawii z UE częściej zaliczają się ankietowani deklarujący prawicowe poglądy polityczne niż osoby o orientacji lewicowej czy centrowej.

Poparcie dla przyszłego członkostwa Ukrainy we Wspólnocie idzie w parze z pozytywną oceną skutków zbliżenia tego kraju z UE dla Polski. W ocenie większości badanych (65%) współpraca Ukrainy z UE leży w interesie naszego kraju. Przeciwnego

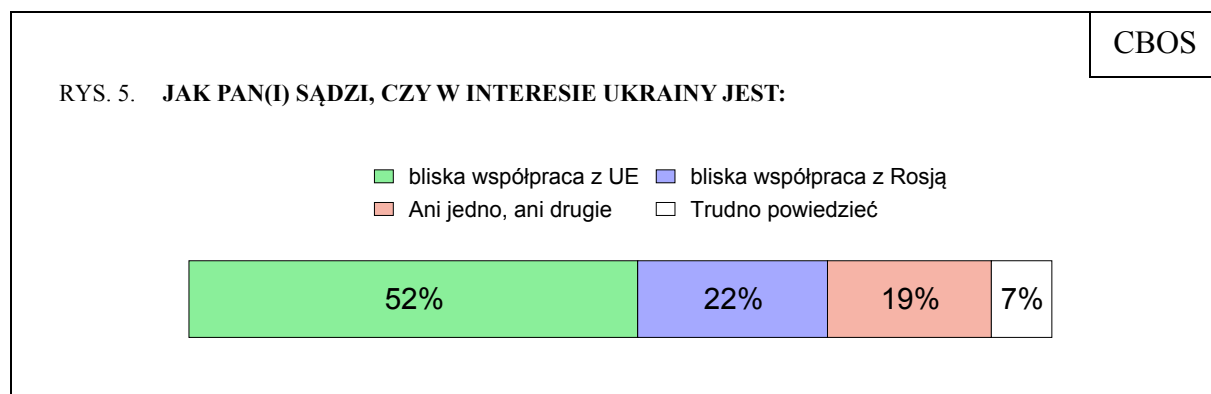
zdania jest 14% badanych. Porównywalne opinie w tej kwestii notowaliśmy w grudniu 2004 roku, w okresie pomarańczowej rewolucji na Ukrainie, zanim jeszcze idea zbliżenia UE z krajami Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego skryształizowała się w programie Partnerstwa Wschodniego i stała się oficjalnym wymiarem polityki UE.

Im większe zainteresowanie polityką, tym częstsze przekonanie, że bliska współpraca Ukrainy z UE leży w interesie Polski. Jest ono tym bardziej rozpowszechnione, im wyższe wykształcenie badanych.

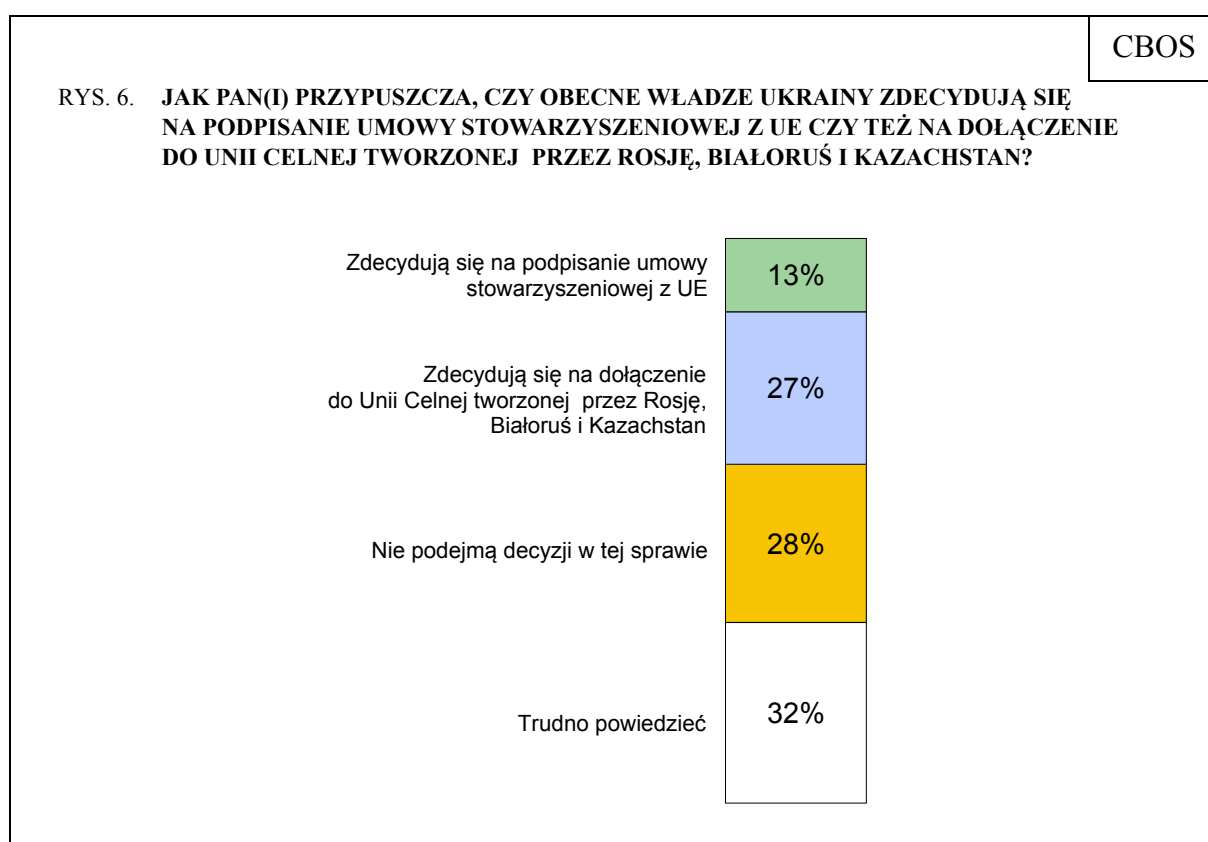
PRZEWIDYWANY ROZWÓJ SYTUACJI NA UKRAINIE

Większość Polaków uważa, że zbliżenie Ukrainy z UE jest korzystne nie tylko dla Polski, ale także dla samej Ukrainy. Przekonanie, że w interesie Ukrainy leży pogłębianie współpracy z UE, wyraża ponad połowa badanych (52%). Więcej niż co piąty respondent (22%) sądzi, że Ukraina bardziej skorzysta na zbliżeniu z Rosją. Niewiele mniej osób (19%) uważa, że ani jedno, ani drugie rozwiązanie nie leży w jej interesie.

Jedyną grupą, w której nieco częstsze jest przekonanie, że Ukraina powinna postawić raczej na współpracę z Rosją niż z UE, są rolnicy (41% wobec 38%).

Wbrew oczekiwanemu zbliżeniu Ukrainy z UE niewiele osób (13%) wierzy w to, że obecne władze tego kraju zdecydują się na podpisanie umowy stowarzyszeniowej z Unią. Bardziej prawdopodobny wydaje się scenariusz, według którego Ukraina dołączy do unii celnej tworzonej przez Rosję, Białoruś i Kazachstan – takie rozwiązanie przewiduje 27% badanych. Jak wynika z deklaracji, w odczuciu respondentów niemal równie prawdopodobne (28%) jest, że władze Ukrainy będą zwlekać z podjęciem decyzji w tej sprawie.

Przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji na Ukrainie zależą od zainteresowania polityką. Z im większą uwagą badani śledzą wydarzenia polityczne, tym częściej spodziewają się, że obecne władze Ukrainy zdecydują się na dołączenie do Unii Celnej Republiki Białorusi, Republiki Kazachstanu i Federacji Rosyjskiej.

Tabela 3

Zainteresowanie polityką	Jak Pan(i) przypuszcza, czy obecne władze Ukrainy zdecydują się na podpisanie umowy stowarzyszeniowej z UE czy też na dołączenie do Unii Celnej tworzonej przez Rosję, Białoruś i Kazachstan?			
	Zdecydują się na podpisanie umowy stowarzyszeniowej z UE	Zdecydują się na dołączenie do Unii Celnej tworzonej przez Rosję, Białoruś i Kazachstan	Nie podejmą decyzji w tej sprawie	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Duże	15	39	31	15
Średnie	14	32	31	23
Nikłe, niewielkie	11	24	28	37
Żadne	13	14	18	54

POPARCIE DLA LIBERALIZACJI HANDLU Z UKRAINĄ ORAZ ZASAD WJAZDU I PODEJMOWANIA PRZEZ UKRAIŃCÓW PRACY W POLSCE

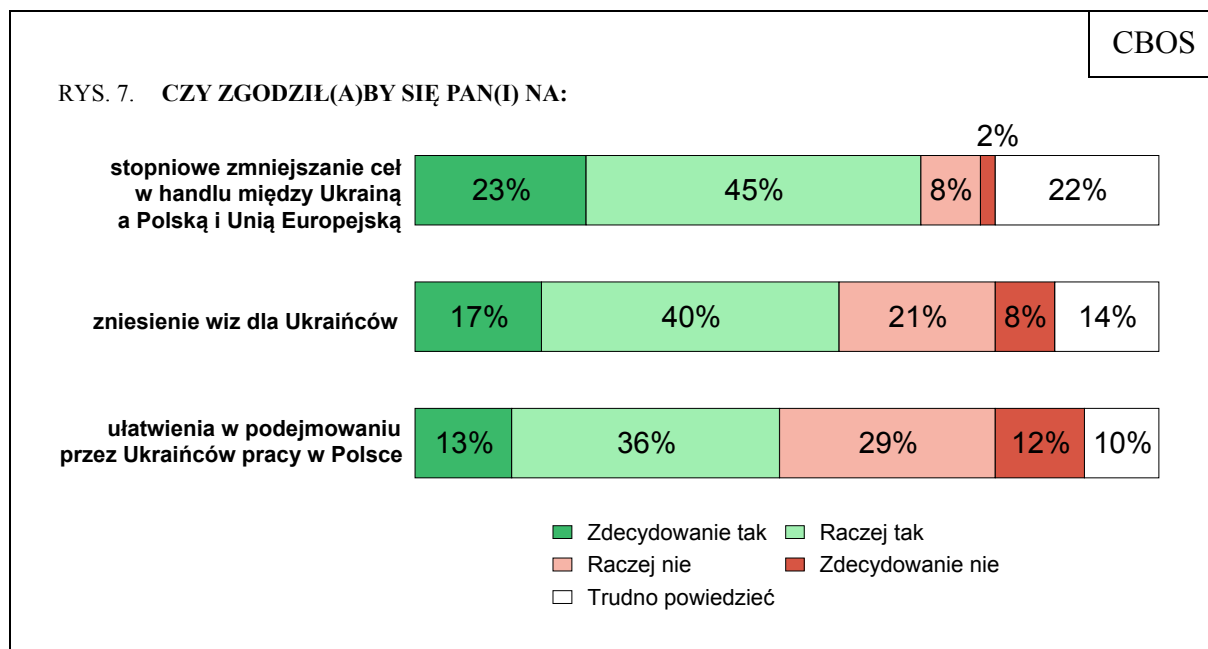
Aby zweryfikować deklaracje poparcia dla proeuropejskich dążeń Ukraińców, zapytaliśmy respondentów, czy zgodziliby się na liberalizację handlu z Ukrainą oraz na ułatwienia dotyczące zasad wjazdu i podejmowania przez Ukraińców pracy w Polsce.

Umowa stowarzyszeniowa UE–Ukraina przewidywała utworzenie strefy wolnego handlu pomiędzy stronami umowy, a więc zmniejszenie lub zniesienie ceł importowych. Rozwiązanie to budzi w Polsce przychylne reakcje. Stopniowe zmniejszanie ceł w handlu między Ukrainą a Polską i Unią Europejską popiera ponad dwie trzecie Polaków (68%), przeciw jest zaledwie co dziesiąty (10%).

Polska zabiegała na forum unijnym o wprowadzenie ruchu bezwizowego z Ukrainą. Zniesienia wiz dla Ukraińców chciałaby też większość Polaków (57%). Przeciwno zniesieniu obowiązku wizowego dla obywateli Ukrainy jest 29% badanych.

Stosunkowo najwięcej wątpliwości budzi wprowadzenie ułatwień w podejmowaniu przez Ukraińców pracy w Polsce. Za zwiększeniem prawnych możliwości podejmowania przez nich pracy w naszym kraju jest 49% respondentów, a 41% wyraża sprzeciw. Warto dodać, że obywatele Ukrainy – podobnie jak obywatele Rosji, Białorusi, Mołdawii oraz Gruzji – od kilku lat korzystają z ułatwień w podejmowaniu pracy w Polsce: uproszczona procedura wydawania zezwoleń na pracę obejmuje m.in. osoby wykonujące prace pielęgnacyjno-opiekuńcze lub pracujące jako pomoce domowe na rzecz osób fizycznych w gospodarstwie domowym, a zwolnieni z obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę są m.in. pracownicy sezonowi (wystarczy oświadczenie pracodawcy o zamiarze powierzenia

pracy cudzoziemcowi zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy). To właśnie Ukraińcy należą do obcokrajowców najczęściej podejmujących pracę w Polsce.

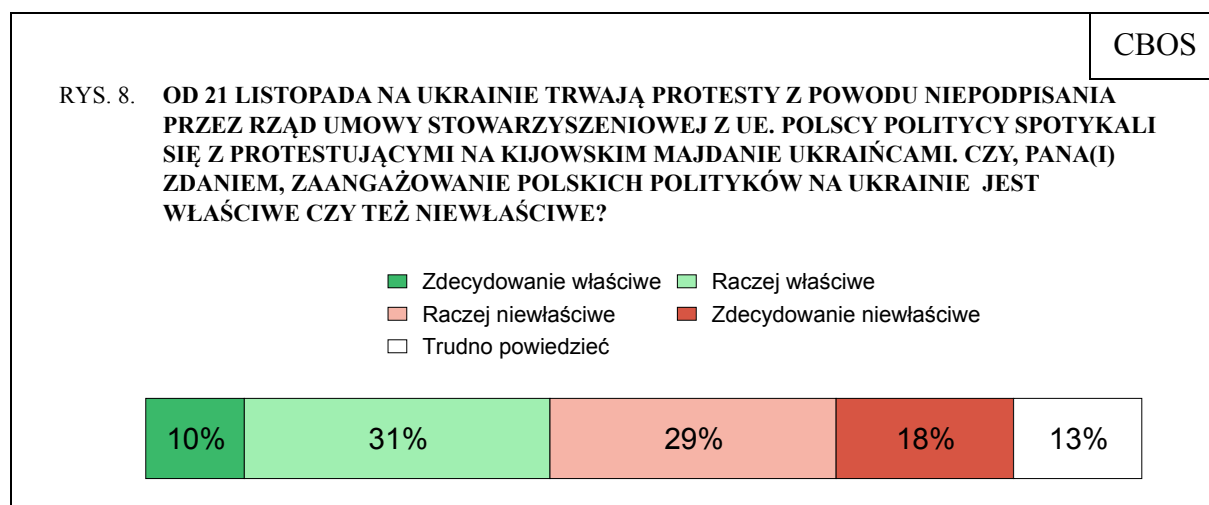
Poparcie dla postulatów liberalizacji handlu z Ukrainą oraz wprowadzenia ułatwień dotyczących zasad wjazdu i podejmowania przez Ukraińców pracy w Polsce jest tym częstsze, im większe zainteresowanie polityką, a więc – jak można zakładać – im lepsze rozeznanie w tej dziedzinie. Opinie w tej kwestii wiążą się z umiejętnością określenia własnych poglądów politycznych, ale nie z samą orientacją polityczną. Badani od lewa do prawa opowiadają się zatem za redukcją ceł w handlu z Ukrainą, zniesieniem wiz dla Ukraińców, w dużej części także za wprowadzeniem ułatwień w podejmowaniu przez nich pracy w Polsce.

Poparcie dla wymienionych postulatów jest tym częstsze, im wyższe wykształcenie i lepsze oceny materialnych warunków gospodarstwa domowego.

CZY POLSCY POLITYCY POWINNI WSPIERAĆ PROTESTUJĄCYCH UKRAIŃCÓW?

Poparcie dla proeuropejskich postulatów protestujących Ukraińców wyrażali polscy politycy. Z protestującymi spotykali się polscy posłowie i europosłowie. Kontrowersje wzbudził wyjazd do Kijowa Jarosława Kaczyńskiego, lidera najbardziej liczącej się partii

opozycyjnej. Opinie na temat zaangażowania polskich polityków na Ukrainie są podzielone – 41% badanych uznaje je za właściwe, a nieco więcej (47%) za niewłaściwe.

Pozytywnym ocenom działań polskich polityków sprzyja większe zainteresowanie polityką. O ile osoby deklarujące co najmniej średnie nią zainteresowanie oceniają zaangażowanie się polskich polityków w wydarzenia na Ukrainie mniej więcej równie często dobrze, co źle, o tyle wśród osób dystansujących się od polityki przeważa krytycyzm.

Opinie w tej kwestii różnicuje orientacja polityczna ankietowanych. Wsparcie, jakiego udzielają polscy politycy protestującym przeciw rezygnacji Ukrainy z podpisania umowy stowarzyszeniowej z UE, za właściwe najczęściej uznają osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne (54%), jako niewłaściwe określają je przede wszystkim zwolennicy lewicy (60%).

W elektoratach partyjnych zaangażowanie polskich polityków na Ukrainie częściej pozytywnie niż negatywnie odbierają sympatycy PO i PiS, natomiast krytykują je przede wszystkim zwolennicy PSL.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Od 21 listopada na Ukrainie trwają protesty z powodu niepodpisania przez rząd umowy stowarzyszeniowej z UE. Polscy politycy spotykali się z protestującymi na kijowskim Majdanie Ukraińcami. Czy, Pana(i) zdaniem, zaangażowanie polskich polityków na Ukrainie jest właściwe czy też niewłaściwe?		
	Właściwe	Niewłaściwe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	52	39	9
PiS	48	39	13
SLD	43	54	3
PSL*	29	71	0

*Uwaga, mała liczebność zwolenników PSL w badanej próbie

Polacy pytani jeszcze przed zaostreniem się sytuacji na Ukrainie o rozwój wydarzeń w tym kraju po rezygnacji z podpisania umowy stowarzyszeniowej z Unią Europejską byli na ogół pesymistami. Tylko stosunkowo nieliczni spodziewali się, że obecne władze Ukrainy zdecydują się jednak na zbliżenie z UE. Mimo protestów społecznych na Ukrainie i wbrew nadziejom większości Polaków wydaje się to dziś niemożliwe. Z polskiej perspektywy (zarówno polityków, jak i większości obywateli) w interesie Ukrainy leży bliska współpraca z UE, a nie z Rosją. Polacy chcieliby, żeby w przyszłości Ukraina stała się też członkiem UE. W styczniowym badaniu większość Polaków deklaruje poparcie dla liberalizacji handlu z Ukrainą, zniesienia wiz dla Ukraińców, a blisko połowa także dla ułatwień w podejmowaniu przez nich pracy w Polsce.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1

		Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?			Liczba osób
		Popieram	Jestem temu przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		83	11	6	1065
Płeć	Mężczyźni	85	13	3	510
	Kobiety	82	10	8	555
Wiek	18-24 lata	84	12	3	124
	25-34	87	10	3	213
	35-44	87	9	4	183
	45-54	82	15	3	172
	55-64	85	10	4	187
	65 lat i więcej	74	13	13	186
Miejsce zamieszkania	Wieś	79	13	8	411
	Miasto do 19 999	86	8	6	167
	20 000 - 99 999	85	13	2	198
	100 000 - 499 999	86	9	5	175
	500 000 i więcej mieszk.	85	12	3	113
Wykształcenie	Podstawowe	73	16	11	231
	Zasadnicze zawodowe	81	12	7	264
	Średnie	87	11	3	355
	Wyższe	92	6	2	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	97	3		94
	Średni personel, technicy	85	15		54
	Pracownicy adm.-biurowi	82	14	4	64
	Pracownicy usług	88	6	5	82
	Robotnicy wykwalifikowani	86	9	5	116
	Robotnicy niewykwalifik.	90	9	1	51
	Rolnicy	64	33	3	38
	Pracujący na własny rach.	89	8	3	36
Bierni zawodowo	Renciści	69	18	13	73
	Emeryci	77	13	9	231
	Uczniowie i studenci	86	12	2	55
	Bezrobotni	86	8	6	99
	Gospodynie domowe i inni	86	10	4	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	89	8	3	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	90	9	1	110
	sekt. pryw. poza rolnict.	87	9	3	239
	prywatnym gosp. rolnym	65	27	8	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	80	13	7	164
	501-750	78	14	8	138
	751-1000	83	11	6	147
	1001-1500	84	13	4	154
	Powyżej 1500 zł	91	7	2	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	71	17	11	154
	Średnie	82	13	5	451
	Dobre	89	8	4	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	75	15	10	53
	Raz w tygodniu	82	13	5	511
	1-2 razy w miesiącu	88	7	4	121
	Kilka razy w roku	85	12	4	228
	W ogóle nie uczestniczy	85	8	7	151
Poglądy polityczne	Lewica	84	11	4	172
	Centrum	89	8	3	329
	Prawica	83	13	4	307
	Trudno powiedzieć	75	13	11	256

Tabela 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, Ukraina w przyszłości powinna stać się członkiem Unii Europejskiej?				Liczba osób
		Tak, najszybciej jak to będzie możliwe	Tak, ale nie ma co się z tym spieszyć	Nie, nie powinna stać się członkiem UE	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		26	47	11	16	1063
Płeć	Mężczyźni	26	52	12	10	510
	Kobiety	27	43	9	21	553
Wiek	18-24 lata	18	56	15	11	124
	25-34	31	49	13	7	213
	35-44	30	47	6	16	183
	45-54	25	49	11	15	170
	55-64	27	47	6	20	186
	65 lat i więcej	23	39	13	25	187
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	42	12	21	412
	Miasto do 19 999	24	55	10	11	166
	20 000 - 99 999	30	48	9	13	198
	100 000 - 499 999	29	48	7	15	175
	500 000 i więcej mieszk.	25	53	13	8	113
Wykształcenie	Podstawowe	24	36	12	28	232
	Zasadnicze zawodowe	26	47	12	15	263
	Średnie	28	49	10	13	353
	Wyższe	27	57	8	8	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	31	55	7	7	94
	Średni personel, technicy	29	57	3	10	52
	Pracownicy adm.-biurowi	30	52	11	7	64
	Pracownicy usług	23	56	7	14	82
	Robotnicy wykwalifikowani	26	54	8	12	116
	Robotnicy niewykwalifik.	32	35	8	25	51
	Rolnicy	22	35	24	20	38
Pracujący na własny rach.	26	53	8	13	36	
Bierni zawodowo	Renciści	20	39	12	30	72
	Emeryci	23	43	9	24	232
	Uczniowie i studenci	22	54	12	12	55
	Bezrobotni	29	43	19	9	99
	Gospodynie domowe i inni	35	42	13	10	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	50	10	12	139
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	59	7	9	109
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	53	7	12	239
	prywatnym gosp. rolnym	26	28	22	24	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	28	45	11	16	164
	501-750	31	39	11	18	137
	751-1000	23	46	13	18	147
	1001-1500	25	48	8	19	153
	Powyżej 1500 zł	24	60	9	7	206
Ocena własnych war. mater.	Złe	32	37	13	19	154
	Średnie	24	47	10	19	450
	Dobre	27	51	10	12	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	41	13	27	53
	Raz w tygodniu	28	46	9	16	512
	1-2 razy w miesiącu	26	47	8	19	121
	Kilka razy w roku	24	52	9	15	227
	W ogóle nie uczestniczy	26	47	18	9	151
Poglądy polityczne	Lewica	22	52	15	11	171
	Centrum	24	56	8	12	328
	Prawica	32	48	11	10	307
	Trudno powiedzieć	26	33	10	31	257

Tabela 3

		Jak Pan(i) sądzi, czy w interesie Polski jest:			Liczba osób
		bliska współpraca Ukrainy z UE	bliska współpraca Ukrainy z Rosją	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		65	14	21	1062
Płeć	Mężczyźni	71	16	13	510
	Kobiety	60	13	27	552
Wiek	18-24 lata	61	24	15	124
	25-34	64	16	19	213
	35-44	72	9	20	183
	45-54	68	15	17	172
	55-64	69	10	21	185
	65 lat i więcej	58	15	28	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	59	15	26	411
	Miasto do 19 999	71	13	16	166
	20 000 - 99 999	61	19	20	198
	100 000 - 499 999	74	11	15	174
	500 000 i więcej mieszk.	74	10	17	113
Wykształcenie	Podstawowe	51	18	32	229
	Zasadnicze zawodowe	62	20	18	262
	Średnie	71	12	17	355
	Wyższe	77	8	16	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	84	7	8	94
	Średni personel, technicy	78	8	13	54
	Pracownicy adm.-biurowi	70	8	22	64
	Pracownicy usług	71	9	20	82
	Robotnicy wykwalifikowani	70	17	14	116
	Robotnicy niewykwalifik.	59	24	17	51
	Rolnicy	47	23	30	38
	Pracujący na własny rach.	71	3	26	36
Bierni zawodowo	Renciści	42	18	40	71
	Emeryci	64	11	24	230
	Uczniowie i studenci	61	25	14	55
	Bezrobotni	58	22	20	99
	Gospodynie domowe i inni	65	18	17	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	71	9	20	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	71	13	16	110
	sekt. prywat. poza rolnict.	75	10	14	239
	prywatnym gosp. rolnym	46	25	29	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	57	19	24	164
	501-750	67	18	15	136
	751-1000	60	17	23	147
	1001-1500	67	11	21	154
	Powyżej 1500 zł	76	12	12	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	57	19	24	151
	Średnie	63	15	23	451
	Dobre	71	13	17	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	56	13	31	53
	Raz w tygodniu	67	13	20	511
	1-2 razy w miesiącu	62	12	26	120
	Kilka razy w roku	69	15	16	227
	W ogóle nie uczestniczy	60	22	19	151
Poglądy polityczne	Lewica	70	14	16	172
	Centrum	68	16	16	329
	Prawica	76	14	10	306
	Trudno powiedzieć	46	13	41	255

Tabela 4

		Jak Pan(i), sądzi czy w interesie Ukrainy jest:				Liczba osób
		bliska współpraca z UE	bliska współpraca z Rosją	Ani jedno, ani drugie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		52	22	19	7	1061
Płeć	Mężczyźni	56	24	15	5	510
	Kobiety	49	19	22	10	551
Wiek	18-24 lata	43	32	17	8	124
	25-34	56	23	14	7	213
	35-44	63	12	16	8	183
	45-54	54	25	18	3	171
	55-64	47	23	22	7	185
	65 lat i więcej	45	18	26	10	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	21	22	9	411
	Miasto do 19 999	54	21	19	6	167
	20 000 - 99 999	50	29	15	5	196
	100 000 - 499 999	54	20	18	7	174
	500 000 i więcej mieszk.	64	14	15	8	113
Wykształcenie	Podstawowe	42	21	25	12	229
	Zasadnicze zawodowe	49	24	22	5	262
	Średnie	56	22	16	6	354
	Wyższe	59	19	15	7	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	18	12	7	94
	Średni personel, technicy	62	24	13	1	54
	Pracownicy adm.-biurowi	57	19	19	5	64
	Pracownicy usług	61	17	12	10	82
	Robotnicy wykwalifikowani	50	25	19	6	116
	Robotnicy niewykwalifik.	42	27	26	5	51
	Rolnicy	38	41	16	5	38
	Pracujący na własny rach.	56	22	15	7	36
Bierni zawodowo	Renciści	38	24	26	12	71
	Emeryci	48	18	25	10	229
	Uczniowie i studenci	49	28	18	5	55
	Bezrobotni	51	22	19	8	99
	Gospodynie domowe i inni	63	19	13	5	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	19	20	4	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	58	24	15	4	110
	sekt. pryw. poza rolnict.	56	20	15	9	239
	prywatnym gosp. rolnym	42	41	13	4	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	49	25	18	8	164
	501-750	49	27	16	9	136
	751-1000	50	24	19	6	147
	1001-1500	54	18	19	9	153
	Powyżej 1500 zł	64	18	11	7	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	52	19	21	8	152
	Średnie	50	20	22	8	452
	Dobre	54	24	15	7	457
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	26	24	10	53
	Raz w tygodniu	56	20	19	5	510
	1-2 razy w miesiącu	55	15	19	11	120
	Kilka razy w roku	47	26	19	8	228
	W ogóle nie uczestniczy	47	25	18	10	150
Poglądy polityczne	Lewica	52	30	12	5	172
	Centrum	56	21	17	6	329
	Prawica	62	22	11	5	305
	Trudno powiedzieć	34	16	36	14	255

Tabela 5

		Czy zgodził(a)by się Pan(i) na zniesienie wiz dla Ukraińców?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		57	29	14	1066
Płeć	Mężczyźni	60	33	6	510
	Kobiety	54	26	21	556
Wiek	18-24 lata	56	35	9	124
	25-34	60	31	9	213
	35-44	59	26	15	183
	45-54	60	29	11	172
	55-64	59	28	14	186
	65 lat i więcej	48	28	24	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	32	14	412
	Miasto do 19 999	58	31	12	167
	20 000 - 99 999	60	25	15	198
	100 000 - 499 999	60	24	16	176
	500 000 i więcej mieszk.	57	31	13	113
Wykształcenie	Podstawowe	49	31	21	233
	Zasadnicze zawodowe	52	36	12	263
	Średnie	59	28	13	355
	Wyższe	69	21	9	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	78	16	6	94
	Średni personel, technicy	68	26	6	54
	Pracownicy adm.-biurowi	61	29	10	64
	Pracownicy usług	55	26	19	82
	Robotnicy wykwalifikowani	58	36	7	116
	Robotnicy niewykwalifik.	55	31	14	51
	Rolnicy	62	30	8	38
	Pracujący na własny rach.	75	12	14	36
Bierni zawodowo	Renciści	40	34	26	72
	Emeryci	50	27	23	233
	Uczniowie i studenci	53	38	9	55
	Bezrobotni	53	36	11	99
	Gospodynie domowe i inni	56	38	6	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	67	24	9	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	31	10	110
	sekt. prywat. poza rolnict.	64	25	11	239
	prywatnym gosp. rolnym	59	29	12	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	53	31	17	164
	501-750	61	28	11	137
	751-1000	52	31	17	147
	1001-1500	60	26	14	155
	Powyżej 1500 zł	63	28	9	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	51	31	18	154
	Średnie	55	30	15	452
	Dobre	61	28	11	460
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	58	22	20	53
	Raz w tygodniu	55	30	15	513
	1-2 razy w miesiącu	59	24	17	121
	Kilka razy w roku	62	29	9	229
	W ogóle nie uczestniczy	56	33	11	151
Poglądy polityczne	Lewica	61	32	7	172
	Centrum	61	31	8	329
	Prawica	62	28	10	307
	Trudno powiedzieć	43	26	31	258

Tabela 6

		Czy zgodził(a)by się Pan(i) na ułatwienia w podejmowaniu przez Ukraińców pracy w Polsce?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		49	41	10	1066
Płeć	Mężczyźni	51	43	6	510
	Kobiety	47	40	13	556
Wiek	18-24 lata	48	42	10	124
	25-34	54	39	7	213
	35-44	54	36	10	183
	45-54	51	44	5	171
	55-64	45	46	9	186
	65 lat i więcej	41	42	17	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	45	46	9	412
	Miasto do 19 999	49	41	11	167
	20 000 - 99 999	51	41	8	198
	100 000 - 499 999	50	37	14	175
	500 000 i więcej mieszk.	58	35	7	113
Wykształcenie	Podstawowe	39	48	13	233
	Zasadnicze zawodowe	41	49	9	263
	Średnie	52	40	8	355
	Wyższe	64	27	9	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	69	23	8	94
	Średni personel, technicy	61	35	4	54
	Pracownicy adm.-biurowi	58	35	7	64
	Pracownicy usług	54	30	16	81
	Robotnicy wykwalifikowani	49	47	4	116
	Robotnicy niewykwalifik.	40	50	11	51
	Rolnicy	41	56	2	38
	Pracujący na własny rach.	57	36	7	36
Bierni zawodowo	Renciści	34	57	8	72
	Emeryci	42	41	17	233
	Uczniowie i studenci	54	33	12	55
	Bezrobotni	42	52	6	99
	Gospodynie domowe i inni	48	44	8	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	61	32	7	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	53	41	6	110
	sekt. pryw. poza rolnict.	55	36	9	238
	prywatnym gosp. rolnym	42	54	4	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	47	44	9	163
	501-750	49	42	8	137
	751-1000	38	50	13	147
	1001-1500	43	45	12	155
	Powyżej 1500 zł	65	30	5	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	38	48	14	153
	Średnie	46	44	9	452
	Dobre	55	36	9	460
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	37	37	26	53
	Raz w tygodniu	46	44	9	513
	1-2 razy w miesiącu	51	32	18	121
	Kilka razy w roku	53	41	6	228
	W ogóle nie uczestniczy	54	41	5	151
Poglądy polityczne	Lewica	50	45	4	172
	Centrum	56	38	6	329
	Prawica	51	42	6	307
	Trudno powiedzieć	35	42	23	257

Tabela 7

		Od 21 listopada na Ukrainie trwają protesty z powodu niepodpisania przez rząd umowy stowarzyszeniowej z UE. Polscy politycy spotykali się z protestującymi na kijowskim Majdanie Ukraińcami. Czy, Pana(i) zdaniem, zaangażowanie polskich polityków na Ukrainie jest właściwe czy też niewłaściwe?			Liczba osób
		Właściwe	Niewłaściwe	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		41	47	13	1065
Płeć	Mężczyźni	44	48	8	510
	Kobiety	38	45	17	555
Wiek	18-24 lata	41	47	13	124
	25-34	45	45	10	213
	35-44	44	43	12	183
	45-54	44	46	10	172
	55-64	39	49	12	187
	65 lat i więcej	31	50	19	186
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	48	14	411
	Miasto do 19 999	36	51	13	167
	20 000 - 99 999	39	49	12	198
	100 000 - 499 999	42	44	14	175
	500 000 i więcej mieszk.	56	37	7	113
Wykształcenie	Podstawowe	30	51	19	232
	Zasadnicze zawodowe	39	48	13	262
	Średnie	41	49	10	355
	Wyższe	53	36	11	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	59	30	12	94
	Średni personel, technicy	44	48	8	54
	Pracownicy adm.-biurowi	56	39	4	64
	Pracownicy usług	44	40	16	82
	Robotnicy wykwalifikowani	42	50	8	116
	Robotnicy niewykwalifik.	44	43	13	51
	Rolnicy	31	51	18	38
	Pracujący na własny rach.	51	35	14	36
Bierni zawodowo	Renciści	24	58	18	73
	Emeryci	34	49	17	231
	Uczniowie i studenci	51	40	9	55
	Bezrobotni	36	53	11	99
	Gospodynie domowe i inni	29	59	12	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	48	42	10	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	49	38	13	110
	sekt. pryw. poza rolnict.	50	41	10	239
	prywatnym gosp. rolnym	30	52	19	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	35	50	15	164
	501-750	38	49	13	138
	751-1000	39	50	11	147
	1001-1500	39	49	12	155
	Powyżej 1500 zł	52	40	8	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	51	15	153
	Średnie	36	50	14	451
	Dobre	47	42	11	460
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	40	26	53
	Raz w tygodniu	41	47	13	511
	1-2 razy w miesiącu	51	38	11	120
	Kilka razy w roku	39	49	13	229
	W ogóle nie uczestniczy	37	54	10	151
Poglądy polityczne	Lewica	33	60	7	172
	Centrum	41	49	10	329
	Prawica	54	38	9	307
	Trudno powiedzieć	29	46	25	256